

Державна податкова служба України

ГУ ДПС у Тернопільській області

Офіційний вебпортал Державної податкової служби України:

tax.gov.ua.

Інформаційно-довідковий департамент ДПС України: 0-800-501-007 .

"Гаряча лінія" ДПС України: "Пульс": 0-800-501-007
(напрямок «4»)

Кваліфікований надавач електронних довірчих послуг: 0-800-501-007 (напрямок «2»)

Підготовлено до друку
ГУ ДПС
у Тернопільській області
травень – 2022, наклад 50 прим.

Підпишіться на Telegram-канал Державної податкової служби України

https://t.me/tax_gov_ua

Спілкуйтеся з Податковою службою дистанційно за допомогою сервісу
«[InfoTAX](#)»

Рекомендації від ДПС у застосуванні 5% акцизу з роздрібного продажу тютюнових виробів

*Лист ДПС України від 12.05.2022
№3897/7/99-00-09-03-02-07*

Із 30.04.2022 набрав чинності Закон України від 21 квітня 2022 року №2218-IX «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік», згідно з п. 3 розділу II Прикінцевих положень якого змінено дату введення в дію змін до Бюджетного кодексу України щодо впровадження в дію порядку зарахування до місцевих бюджетів 5 % акцизного податку з роздрібного продажу тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, який сплачується їх імпортерами й виробниками, – перенесено на 01 травня 2022 року, замість 01 січня 2023 року.

Із внесенням змін до Бюджетного кодексу України з 01.05.2022 набувають чинності норми Закону України від 30 листопада 2021 року №1914-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень» щодо перенесення на виробників та імпортерів обов'язку сплачувати 5 % акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання (далі – СГ) роздрібною торгівлі тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, який на сьогодні сплачується СГ роздрібною торгівлі.

Водночас СГ роздрібною торгівлі до кінця 2022 року залишаються у порядку та на умовах, що діяли до 01 квітня 2022 року, платниками 5% акцизного податку з роздрібного продажу тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну, вироблених до 01 квітня 2022 року, в тому числі іноземними виробниками, та не реалізованих кінцевим споживачам до 01 квітня 2022 року (п. 40 підрозділу 5 розділу XX Податкового кодексу України (далі – ПКУ)).

З метою запобігання подвійної сплати виробниками та СГ роздрібною торгівлі 5% акцизного податку з роздрібного продажу тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну платникам податків із 01 травня 2022 року доцільно забезпечити ведення окремого обліку тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну залежно від дати їх виробництва, а саме:

виробникам та/або імпортерам, СГ оптової торгівлі – разом із даними щодо кількості та вартості продукції, реалізованої починаючи з 01 травня 2022 року, у первинних супровідних документах (товарно-транспортні накладні та інші) необхідно також зазначати дату її виробництва (або відмітку щодо вироблення продукції до або після 01 квітня 2022 року) та максимальну роздрібну ціну;

СГ роздрібною торгівлі забезпечити:

окреме відображення в бухгалтерському обліку та обліку у місці торгівлі тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну, вироблених до та після 01 квітня 2022 року;

відображення в розрахункових документах (чеках РРО/програмних РРО) обов'язкових реквізитів відповідно до Положення про форму та зміст розрахункових документів/електронних розрахункових документів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 21.01.2016 № 13, зокрема:

для СГ роздрібною торгівлі, що здійснюють реалізацію підакцизних товарів та зареєстровані платниками акцизного податку (СГ, що зареєстровані

платниками іншого податку, крім ПДВ), – окремим рядком літерне позначення, розмір ставки такого податку, загальна сума такого податку за всіма зазначеними в чеку товарами (послугами), на початку рядка друкується назва такого податку (рядок 22). У реквізиті «Акцизний податок» його назва наводиться згідно з Кодексом. За потреби дозволяється використовувати скорочення.

При цьому при здійсненні роздрібною торгівлі тютюновими виробами, тютюном та промисловими замінниками тютюну, виробленими до 01 квітня 2022 року, з 01 травня 2022 року СГ повинні надалі забезпечувати відображення в розрахунковому документі такого обов'язкового реквізиту як «Акцизний податок» (окремим рядком літерне позначення, розмір ставки такого податку, загальна сума такого податку за всіма зазначеними в чеку товарами). Водночас СГ, що здійснює роздрібну торгівлю тютюновими виробами, тютюном та промисловими замінниками тютюну, виробленими після 01 квітня 2022 року, а також рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, з 01 травня 2022 року у розрахунковому документі (рядок 22) не відображає такий реквізит як «Акцизний податок» по таких товарах. При проведенні фактичних перевірок слід враховувати положення п. 221.3 ст. 221 Кодексу, згідно з яким за наявності у місці торгівлі тютюновими виробами таких виробів одного найменування, на пачках, коробках та сувенірних коробках яких зазначені різні максимальні роздрібні ціни, продаж таких тютюнових виробів здійснюється за цінами, не вищими ніж ті, що зазначені на відповідних пачках, коробках та сувенірних коробках, збільшеними на суму акцизного податку з реалізованих СГ роздрібною торгівлі тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну.

Згідно з частиною другою статті 17 Закону України від 19 грудня 1995 року №481/95-ВР «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» до СГ (у тому числі іноземних СГ, які діють через свої зареєстровані постійні представництва) застосовуються фінансові санкції у вигляді штрафів у разі роздрібною торгівлі тютюновими виробами за цінами, вищими від максимальних роздрібних цін на тютюнові вироби, встановлених виробниками або імпортерами таких тютюнових виробів, збільшеними на суму акцизного податку з реалізації через роздрібну торговельну мережу тютюнових виробів.

Із 01.07.2022 набирають чинності зміни, передбачені Законом України від 02 грудня 2019 року №1019-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обмеження обігу підакцизних товарів, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння та посилення контролю за продажем таких товарів», щодо віднесення тютюновмісних виробів для електронного нагрівання (ТВЕН) до тютюнових виробів, відповідно розповсюдиться відповідальність за недотримання розміру максимальних роздрібних цін на такі товари.

Слід звернути увагу на те, що на сьогодні на розгляді у Верховній Раді України знаходиться ряд проектів законів, зокрема за реєстр. №7311 від 24.04.2022, №7311-д від 01.05.2022, якими передбачено, що з тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну, які вироблені до 01 травня 2022 року замість діючої норми – до 01 квітня 2022 року, акцизний податок з роздрібного продажу сплачується СГ роздрібною торгівлі.